РЕШЕНИЕ № ВА-124/ПР/2026 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1, т. 1 и т. 2, ал. 3 и ал. 6 от *Закона за опазване на околната среда (ЗООС)*, чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, чл. 31, ал. 4 и ал. 6 от *Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)*, чл. 40, ал. 4, във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)*, във връзка с чл. 26а, ал. 4 от *Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ)*, и въз основа на представената от възложителя писмена документация по Приложение № 2 към чл. 6 от *Наредбата за ОВОС* и по чл. 10, ал. 1 и 2 от *Наредбата за ОС*, допълнителната информация, внесена с вх. № 26-00-7000/А10/09.01.2026 г., както и полученото становище на Регионална здравна инспекция

Р Е Ш И Х

да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение за „Обновяване на изградена и въведена в експлоатация ветроенергийна станция в землището на с. Нейково, общ. Каварна, съставена от 2 бр. ветрогенератори VESTAS V90, разположени в ПИ 51408.22.67 и ПИ 51408.22.71, всеки с мощност 2 MW, чрез демонтаж и подмяната им с един вятърен генератор, със следните параметри: мощност до 8 MW, диаметър на ротора до 172 м, височина на цилиндричната кула до 175 м, обща височина на съоръжението до 264 м“, реализацията на което няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони.

Възложител: **„УИНДКРАФТ СИМОНСФЕЛД БГ“ ЕООД, ЕИК 203068040.**

Седалище и адрес на управление: гр. Варна 9000, район „Одесос“, Южна промишлена зона, Бизнес сграда „Булпорт“, ет. 3, офис 3.4.

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение (ИП) предвижда обновяване (repowering) на функционираща вятърна електрическа централа ВтЕЦ „Нейково-2“ с инсталирана мощност

4 MW, собственост на възложителя, разположена в поземлени имоти (ПИ) с идентификатори 51408.22.67 и 51408.22.71 по КККР на с. Нейково (ЕКАТТЕ 51408), община Каварна, област Добрич. Двата имота са с площ по 3000 м² всеки, вид на територията „урбанизирана“ и начин на трайно ползване (НТП) „За електроенергийно производство“, утвърдено с Решение № 5/12.07.2006 г. на Областна дирекция „Земеделие и гори“ – Добрич. Във всеки от имотите е изграден по един ветрогенератор (ВГ) модел Vestas V90 с номинална мощност 2 MW, височина на кулата (главината) 105 м и диаметър на ротора 90 м, монтиран върху стоманобетонен фундамент.

Предмет на ИП е демонтажът на двата съществуващи ветрогенератора и замяната им с един ветрогенератор от ново поколение с мощност до 8 MW, диаметър на ротора до 172 м, височина на цилиндричната кула до 175 м и обща височина на съоръжението до 264 м. Новият ветрогенератор се разполага в ПИ 51408.22.67, на мястото на съществуващия ВГ (координати WGS84: 43.595959° с.ш., 28.426314° и.д.; надморска височина около 81 м), а съществуващият ВГ в ПИ 51408.22.71 се демонтира без замяна и теренът се рекултивира. Очакваното годишно производство на електроенергия нараства от около 12 000 MWh (съществуващо положение) на около 18 000 MWh.

В следващата таблица са съпоставени основните технически параметри и използваните площи при съществуващото и проектното положение:

Показател	Съществуващо положение (ВтЕЦ „Нейково-2“)	Проектно положение (предмет на ИП)
Брой ветрогенератори	2 бр. Vestas V90	1 бр.
Инсталирана мощност	2 × 2 MW = 4 MW	до 8 MW
Височина на кулата (главината)	105 м	до 175 м
Диаметър на ротора	90 м	до 172 м
Обща височина (кула + ротор)	около 150 м	до 264 м
Височинен диапазон на въртене на ротора	около 60 – 150 м	около 89 – 264 м
Роторна площ (във въздушното пространство)	общо около 12,6 дка	около 23,3 дка
Фундамент	общо 0,41 дка	до 0,9 дка (Ø до 34 м)
Кранова / технологична площадка	общо 2,1 дка	1,6 дка
Вътрешен път за достъп	2,5 дка	3,1 дка
Очаквано годишно производство	около 12 000 MWh	около 18 000 MWh

Настоящото ИП има връзка с издадено Решение № 73-ПР/2005 г. на директора на РИОСВ – Варна за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и писмо изх. № 26-00-1865/2/16.04.2008 г. на РИОСВ – Варна, като съществуващата ветроенергийна централа е въведена в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-1003/26.08.2009 г., издадено от ДНСК. Местоположението на ветроенергийната станция, вкл. поземлените имоти, е без промяна спрямо разгледаното и потвърдено с посочените административни актове.

Реализацията на ИП включва: подготвителни работи и демонтаж на двата съществуващи ВГ, като демонтираните съоръжения (в много добро техническо състояние) се предвиждат за последваща употреба; раздробяване на съществуващите стоманобетонни фундаменти, отделяне на армировъчното желязо за рециклиране и оползотворяване на бетоновите фракции; изграждане на нов монолитен стоманобетонен фундамент (изкоп с дълбочина до 3,5 м, до 2000 м³ бетон, до 52 t армировка) изцяло в границите на ПИ 51408.22.67; разширяване на съществуващата кранова площадка в границите на имота; доставка и монтаж на новия ВГ с два автокрана; подмяна при необходимост и полагане на

кабели в съществуващите кабелни трасета; рекултивация на ПИ 51408.22.71 след премахване на ВГ и на временно ползваните терени. Не се предвиждат взривни работи. Строителният период е с продължителност около 4 – 6 месеца, при около 15 работещи, само в светлата част на денонощието.

Присъединяването на обновената централа се осъществява чрез съществуващите присъединителни съоръжения: главна разпределителна уредба (ГРУ) 20 kV в ПИ 51408.22.71 и изградените кабелни линии Ср.Н 20 kV с обща дължина 655 м (ГРУ – ВЕЛ „Септемврийци“ – 75 м; ГРУ – ВГ в ПИ 51408.22.71 – 30 м; ВГ в ПИ 51408.22.71 – ВГ в ПИ 51408.22.67 – 550 м), положени по трасе с одобрени ПУП (заповеди № 1343/10.07.2008 г. и № 1344/10.07.2008 г. на кмета на община Каварна). Не се засягат допълнителни площи. Транспортният достъп по време на демонтажа, строителството и експлоатацията, след извършена корекция на първоначалната транспортно-комуникационна схема, преминава изцяло по съществуващи селскостопански общински пътища (обща дължина около 3100 м), извън границите на защитени зони и защитени територии. Проекцията на ротора извън ПИ 51408.22.67 засяга единствено въздушното пространство над съседните обработваеми земи, за което се учредяват сервитути.

Преценката е извършена въз основа на цялата представена по преписката документация, а именно: информацията за преценяване на необходимостта от ОВОС по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС (септември 2025 г.); допълнителната информация (Приложение № 1), съдържаща анализ на кумулативното въздействие по отношение на функционално ограниченото въздушно пространство (FOEVP) и на бариерния ефект на ниво землище и ниво община, анализ на риска от сблъсък на птици и прилепи и оценка на трасето за достъп спрямо ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“; вероятностния модел за оценка на риска от сблъсък на птици (Collision Risk Model – CRM, Приложение № 2), вкл. данните за численост и височина на прелитане на установените видове и изчисленията по етап 1 и етап 2; доклада от орнитологичното проучване в землищата на с. Видно и с. Нейково през 2017 – 2018 г. (пролетна и есенна миграция, гнездящи и зимуващи птици); картния материал (Приложение № 3) – ситуация на ветроенергийната инфраструктура, съществуващи ветрогенератори на територията на област Добрич, земно покритие CORINE Land Cover 2018, разпространение на природно местообитание 62C0* „Понто-сарматски степи“, горски територии, пещери, защитени зони и защитени територии, чувствителност за риск от сблъсък на птици, гнездящи видове птици (atlas.bspb.org) и среднозимно преброяване на птиците (БДЗП, 2024 г.), както и наличната в РИОСВ–Варна информация по процедурата по ОВОС, приключила с Решение № ВА-2-3/2024 г.

При преценката е съобразено, че съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) при модернизация на обект за производство на електрическа енергия от вятърна енергия преценката за необходимостта от извършване на ОВОС се ограничава до потенциалните значителни въздействия, произтичащи от промяната или разширяването в сравнение с първоначалния енергиен обект.

Независимо от това, настоящата преценка за вероятната степен на въздействие върху защитените зони обхваща ИП в неговата цялост – новия ветрогенератор с максималните заявени параметри, самостоятелно и в съчетание с други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, в съответствие с принципа на предпазливостта и с указанията на РИОСВ–Варна, с писмо изх. № 26-00-7000/А9/19.11.2025 г., а съпоставката между съществуващото положение (2 бр. ветрогенератори VESTAS V90, в експлоатация от 2009 г.) и проектното положение (1 бр. ветрогенератор с мощност до 8 MW) е използвана като допълнителен аргумент.

Територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени зони по чл. 1, ал. 2 от Наредбата за ОС, но ИП попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от същата и подлежи на процедура по оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на най-близко разположените защитени зони по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗБР, като преценката е за вероятност да не окаже значително отрицателно въздействие върху

предмета и целите на опазване на най-близките защитени зони, по подробно изложените в мотивите съображения..

Най-близко разположените защитени зони са:

- защитена зона за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна BG0000130 „Крайморска Добруджа“, обявена със Заповед № РД-793/20.12.2018 г. на министъра на околната среда и водите – на около 330 м северно от площадката;

- защитена зона за опазване на дивите птици BG0002115 „Било“, обявена със Заповед № РД-330/28.04.2014 г., изм. и доп. Заповед № РД-817/12.12.2017 г. на министъра на околната среда и водите – на около 1,4 км северно от площадката.

Инвестиционното предложение попада в обхвата на точка 3, буква „и“ – съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра, от Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за опазване на околната среда и подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, отразена в настоящото решение.

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от ЗЕВИ, при модернизация на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници процедурите по глава шеста от ЗООС и по чл. 31 от ЗБР се ограничават до потенциалните значителни въздействия, произтичащи от промяната или разширяването в сравнение с първоначалния енергиен обект. Независимо от това, в съответствие с принципа на предпазливостта, настоящата преценка обхваща ИП в неговата цялост – новия ветрогенератор с максималните заявени параметри, самостоятелно и в съчетание с други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, а съпоставката със съществуващото положение е използвана като допълнителен аргумент.

Съгласно становище на Регионална здравна инспекция – Добрич представената информация съдържа факти и данни, които дават основание да се направи заключение, че ИП няма вероятност да окаже неблагоприятно въздействие върху жизнената среда и здравето на хората, при спазване на поставените в становището условия, които са включени в настоящото решение.

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост, взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения, използване на природни ресурси, земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие, генериране на отпадъци, замърсяване и вредно въздействие, риск от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение, включително причинени от изменението на климата, в съответствие с научните познания, рисковете за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда:

1. Инвестиционното предложение представлява изменение (обновяване/repowering) на процедирана по реда на глава шеста от ЗООС и въведена в експлоатация през 2009 г. ветроенергийна станция ВтЕЦ „Нейково-2“ в ПИ 51408.22.67 и 51408.22.71, землище на с. Нейково, община Каварна. Изменението касае броя и техническите характеристики на съоръженията: замяна на два ветрогенератора Vestas V90 (2 × 2 MW, височина на главината 105 м, диаметър на ротора 90 м) с един ветрогенератор от ново поколение с мощност до 8 MW, височина на кулата до 175 м, диаметър на ротора до 172 м и обща височина до 264 м. Реализацията на ИП не е свързана с промяна на предназначението на земеделска земя – новото съоръжение се изгражда в урбанизиран имот с НТП „За електроенергийно производство“, на мястото на съществуващия ВГ.

2. Съгласно чл. 26а, ал. 4 от ЗЕВИ преценката по глава шеста от ЗООС и по чл. 31 от ЗБР при модернизация на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници се ограничава до потенциалните значителни въздействия, произтичащи от промяната спрямо първоначалния енергиен обект. Компетентният орган е оценил ИП в неговата цялост, при максималните заявени параметри и при най-неблагоприятен сценарий,

като е отчел, че основният елемент на промяната с потенциално значение за околната среда е увеличената роторна площ (от около 12,6 дка на около 23,3 дка) и изместването на височинния диапазон на въртене на ротора (от около 60 – 150 м на около 89 – 264 м), докато броят на съоръженията намалява от два на един.

3. ИП има връзка с Решение № 73-ПР/2005 г. на директора на РИОСВ – Варна и писмо изх. № 26-00-1865/2/16.04.2008 г. на РИОСВ – Варна, както и с Разрешение за ползване № СТ-05-1003/26.08.2009 г. на ДНСК. В пространствена близост се намират и имотите (9 бр. в землището на с. Нейково) на одобреното с Решение по ОВОС № ВА-2-3/2024 г. ИП на същия възложител за изграждане на ветроенергиен парк от 15 ветрогенератора с транспортна и електрокомуникационна инфраструктура в землищата на селата Нейково и Видно, със същите максимални параметри на съоръженията. Посоченият ветроенергиен парк към момента не е реализиран, но е включен в оценката на кумулативните въздействия по настоящата процедура.

4. Обхватът на ИП е ограничен в границите на вече урбанизираните и застроени с ветроенергийни съоръжения имоти с обща площ 6000 м² и трасето на съществуващия вътрешен път за достъп. Необходимите за експлоатацията площи – фундамент до 0,9 дка, кранова площадка 1,6 дка и вътрешен път 3,1 дка, са съпоставими с използваните понастоящем от двата ВГ (общо около 5 дка – фундаменти 0,41 дка, кранови площадки 2,1 дка, път 2,5 дка). Демонтажите и строителните дейности се извършват в рамките на имотите, без необходимост от допълнителни площи за временни дейности. Не се предвижда изграждане на нова пътна инфраструктура, нито промяна на НТП на допълнителни имоти. Присъединяването се осъществява чрез съществуващата ГРУ 20 kV и изградените кабелни трасета.

5. През строителния период ще се използват следните природни ресурси, суровини и материали: дизелово гориво за строителната и транспортната механизация; инертни материали (пясък и трошен камък) – около 700 м³; бетон – до 2000 м³ за фундамента; армировъчна стомана – до 52 t; стомана за метални конструкции – около 1 t; дървен материал за кофраж – около 5 м³; вода – около 7 м³ единствено за бетоновите работи; ел. енергия – около 1800 kWh. Питейната вода за работещите ще се осигурява с диспенсъри, а за санитарни нужди – с химическа тоалетна. Реализацията на ИП не е свързана с добив на подземни богатства, с водовземане от повърхностни и подземни водни обекти, нито с използване на природните ресурси на биологичното разнообразие. По време на експлоатацията основен ресурс е възобновяемата енергия на вятъра; обектът се управлява дистанционно (SCADA), без постоянно пребиваващ персонал.

6. ***Генериране на отпадъци:*** По време на демонтажа и строителството се очаква образуване на следните отпадъци: хартиени и картонени опаковки (15 01 01), пластмасови опаковки (15 01 02), опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества (15 01 10*), абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 (15 02 03), бетон (17 01 01), дървесина (17 02 01), чугун и стомана (17 04 05), кабели, различни от упоменатите в 17 04 10 (17 04 11), почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03 (17 05 04), биоразградими отпадъци (20 02 01) и смесени битови отпадъци (20 03 01). Изкопаните земни маси (до около 1100 м³ при масивен фундамент) ще се използват за обратно насипване на местата на премахнатите фундаменти и за оформяне на зоната около новия фундамент, а излишъкът – по предписание на община Каварна. Хумусният пласт (около 1500 м³) се отнема, съхранява разделно и се използва за рекултивация съгласно Наредба № 26/1996 г.

7. По време на експлоатацията се образуват: нехлорирани моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки на минерална основа (13 02 05*), нехлорирани изолационни и топлопредаващи масла на минерална основа (13 03 07*), излязло от употреба оборудване, различно от упоменатото в кодове от 16 02 09 до 16 02 13 (16 02 14) и метали (20 01 40). Подмяната на масла, греси и охлаждащи течности (трансмисионни, синтетични и хидравлични масла – до 1 t годишно; охлаждащи и хидравлични течности – до 1,5 t на цикъл от пет години) се извършва от сервизната организация на производителя, която поема

доставката и последващото третиране на отработените масла, без съхраняване на опасни отпадъци на площадката.

8. Демонтираните ветрогенератори, доколкото са в експлоатационна годност и са предназначени за последваща употреба, не представляват отпадък по смисъла на § 1, т. 17 от ДР на ЗУО. Управлението на строителните отпадъци ще се извършва съгласно разработен План за управление на строителните отпадъци (ПУСО), при спазване на йерархията по чл. 6 от ЗУО – металите се предават за рециклиране, а отпадъчният бетон – за материално оползотворяване, чрез лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО. Не се образуват производствени и битово-фекални отпадъчни води.

9. ***Замърсяване, вредно въздействие и риск от аварии:*** По време на строителството се очакват неорганизирани емисии на прах и отработени газове от двигателите с вътрешно горене на строителната и транспортната механизация, с локален характер и ограничена продължителност. При нормална експлоатация не се формират емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, отпадъчни води и не се отлагат вредни вещества върху почвите. На площадката няма да се съхраняват горива и масла – зареждането и ремонтът на техниката ще се извършват извън обекта, в оторизирани бази и бензиностанции.

10. Ветрогенераторът е съоръжение с нормална пожароопасност, оборудвано със система за пожарогасене (Fire Suppression System). Обектът не се класифицира като предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, не попада в обхвата на Раздел I на Глава седма от ЗООС и не може да предизвика голяма авария по смисъла на § 1, т. 54а от ДР на ЗООС. Предвид характера на съоръжението, то не е уязвимо и застрашено от генериране на недопустими въздействия, включително причинени от изменението на климата.

11. Капацитетът, спецификата и местоположението на ИП не предполагат кумулативно въздействие с отрицателен ефект спрямо съществуващото състояние на околната среда в района, тъй като ИП се отнася до изменение на параметрите на вече процедирано и изградено съоръжение и води до намаляване на броя на ветрогенераторите от два на един. Кумулативният ефект е подробно анализиран в раздел IV от мотивите.

II. Местоположение на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони, поради което тези характеристики трябва да се вземат под внимание, и по-конкретно: съществуващо и одобрено земеползване, относителното изобилие, достъпност, качество и възстановителна способност на природните богатства (включително почва, земни недра, вода и биологично разнообразие) в района и неговите подпочвени пластове, абсорбционен капацитет на природната среда, като се вземат предвид: мочурища, крайречни области, речни устия; крайбрежни зони и морска околна среда; планински и горски райони; защитени със закон територии; засегнати елементи от Националната екологична мрежа; територии, свързани с инвестиционното предложение, в които нормите за качество на околната среда са нарушени или се смята, че съществува такава вероятност; гъстонаселени райони; ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност; територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита:

1. Площадката е разположена в землището на с. Нейково, на около 15 км североизточно от гр. Каварна, на около 8,8 км западно от гр. Шабла и на около 9,2 км от Черноморското крайбрежие. Реализацията на ИП не е свързана с промяна на предназначението на земеделска земя. Всички дейности ще се осъществяват в рамките на имотите с НТП „За електроенергийно производство“. ПИ 51408.22.67 граничи със земеделски територии с НТП „Нива“ (категория 3). Съгласно картата на земното покритие CORINE Land Cover 2018 площадката и прилежащите ѝ терени попадат в клас 211 „Неполивни обработваеми земи“, а най-близките площи с естествена и полуестествена растителност (класове 231 „Пасища“ и 324 „Преходна горско-храстова растителност“) са свързани със суходолието, включено в ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“.

2. ИП не попада и не засяга мочурища, крайречни области и речни устия, крайбрежни зони и морска околна среда, планински и горски райони. Най-близките горски територии – полезащитни горски пояси, са на около 300 м, поради което не се налага отсичане на дървесна растителност. Теренът е равнинен, отдалечен от оврази, суходолия и морския бряг, не е свързан с абразионни или свлачищни процеси. ИП не засяга обекти с историческа, културна или археологическа стойност и не попада в територии за опазване на обекти на културното наследство.

3. Заявените дейности не влизат в противоречие със забраните и ограниченията по чл. 10, ал. 1 от Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, както и с определените в заповедите режими.

4. В обхвата на ИП няма повърхностни водни обекти и обособени повърхностни водни тела по смисъла на Рамковата директива за водите. Площадката не попада в район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) съгласно ПУРН на Черноморски район 2022 – 2027 г. ИП не е свързано с водовземане, ползване на водни обекти и заустване на отпадъчни води.

5. Местоположението на ИП е съобразено с изискването на чл. 141, ал. 1 от Наредба № 14 от 15.06.2005 г. за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия за минимално отстояние от 500 м до територията на най-близкото населено място. Разстоянието от новия ВГ до регулационните граници на с. Нейково е около 783 м, а до най-близката жилищна сграда – над 900 м (в посока север). Отстоянията до останалите населени места са: с. Пролез – 2100 м, с. Твърдица – 2600 м и с. Видно – 3500 м. В радиус от 5 км няма лечебни и учебни заведения, спортни обекти, обекти за временно настаняване, места за отдих и обекти за производство на храни; най-близката детска градина (с. Септемврийци) е на над 5 км. Населените места в радиус от 5 км са с малобройно население – с. Нейково (28 души), с. Видно (82 души), с. Пролез (15 души) и с. Твърдица (8 души) по данни на НСИ към 31.12.2023 г.

6. Територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени територии по Закона за защитените територии. Най-близко разположената защитена територия е защитена местност „Шабленско езеро“ – на над 10 км източно.

7. Територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени зони по чл. 1, ал. 2 от Наредбата за ОС, но ИП попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от същата и подлежи на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗБР. Най-близко разположените елементи от Националната екологична мрежа са:

- защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000130 „Крайморска Добруджа“ (по Директива 92/43/ЕИО), обявена със Заповед № РД-793/20.12.2018 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 10/2019 г.) – на около 330 м северно от площадката.
- защитена зона за опазване на дивите птици BG0002115 „Било“ (по Директива 2009/147/ЕО), обявена със Заповед № РД-330/28.04.2014 г., изм. и доп. със Заповед № РД-817/12.12.2017 г. на министъра на околната среда и водите – на около 1,4 км северно от площадката.

След преглед на представената документация и на основание чл. 40, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от същата, преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“ и ЗЗ BG0002115 „Било“ е, че ИП няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на зоните, поради следните мотиви:

8. Територията, предмет на ИП, е извън границите на защитените зони. Най-близо е ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“ – на около 330 м северно от площадката и ЗЗ

BG0002115 „Било“ – на около 1,4 км северно от площадката. ИП не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии. Най-близко разположената защитена територия е ЗМ „Шабленско езеро“, на над 10 км източно от поземления имот. Останалите защитени зони в района, вкл. тези с ключово значение за миграцията и зимуването на птиците по крайбрежието, са значително по-отдалечени – защитените зони, обхващащи Шабленския езерен комплекс, са на около 8 км източно, а ЗЗ BG0002051 „Калиакра“ – на над 12 км южно от площадката (карта 7 от Приложение № 3). Площадката отстои на около 9,2 км от Черноморското крайбрежие.

9. Не се очаква ИП да доведе до значително пряко или косвено отрицателно въздействие върху видовете и местообитанията, предмет на опазване в посочените защитени зони, при отчитане на следните обстоятелства:

9.1. ИП представлява обновяване на съществуваща и въведена в експлоатация ветроенергийна станция „Нейково-2“, съставена от два ветрогенератора VESTAS V90 с мощност по 2 MW, разположени в ПИ 51408.22.67 и 51408.22.71. Предвижда се демонтажът им и замяната им с един ветрогенератор с мощност до 8 MW, диаметър на ротора до 172 м, височина на кулата до 175 м и обща височина до 264 м. Съществуващата ветроенергийна станция е въведена в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-1003/26.08.2009 г. Съгласуване по реда на ЗООС е проведено с Решение № 73-ПР/2005 г. и писмо изх. № 26-00-1865/2/16.04.2008 г. на РИОСВ-Варна. Следователно ИП е свързано с обновяване на вече реализиран обект, а не с изграждане на изцяло нова ветроенергийна площадка.

9.2. При съпоставяне на съществуващото и проектното положение се отчита, че: броят на ветрогенераторите (ВГ) намалява от два на един, като новият ВГ се разполага на мястото на съществуващия ВГ в ПИ 51408.22.67, а съществуващият ВГ в ПИ 51408.22.71 се демонтира без замяна; роторната площ нараства от около 12,6 дка (2 бр. V90 с диаметър на ротора 90 м) на около 23,3 дка (диаметър на ротора до 172 м), а височинният диапазон на въртене на ротора се измества от около 60 – 150 м (височина на главината 105 м) на около 89 – 264 м; необходимите площи на терена за експлоатация – фундамент до 0,9 дка, кранова площадка 1,6 дка и вътрешен път 3,1 дка, са съпоставими с използваните понастоящем от двата ВГ (общо около 5 дка), като съгласно информацията обновяването не изисква промяна в начина на трайно ползване на допълнителни имоти, а проекцията на ротора извън ПИ 51408.22.67 засяга единствено въздушното пространство над съседните обработваеми земи, за което се учредяват сервитути. Увеличените роторна площ и обща височина са основният елемент на промяната с потенциално значение за птиците и прилепите, поради което именно те са заложени като входни параметри на най-неблагоприятния сценарий в анализите на функционално ограниченото въздушно пространство и в модела CRM, резултатите от които са изложени по-долу.

9.3. Демонтажите ще се извършват в рамките на имотите и не е необходима допълнителна площ за временни дейности. За подготвителните работи и демонтаж на съществуващите два броя вятърни генератори ще се използва тежка механизация. Отделните демонтирани части ще бъдат извозени от терена и предадени за последваща употреба. Съществуващите фундаменти са изградени от стоманобетонна конструкция, която се предвижда да бъде раздробена. Желязото ще бъде отделено и предадено като вторична суровина, а бетонните фракции ще бъдат използвани като вторична суровина за строителни дейности.

9.4. Строителната конструкция на новия фундамент се предвижда да бъде изготвена въз основа на техническата спецификация на производителя, геоложките условия на терена и степента на натоварване. Изкопните земни маси ще се използват за обратно насипване на местата на премахнатите фундаменти. Хумусният пласт ще се съхрани и оползотвори, съобразно нормативните изисквания. За присъединяване на обекта няма да се засегнат допълнителни площи, а ще се използва съществуващото изградено трасе.

9.5. Площадката, в която ще се поставя новият ветрогенератор, е разположена в урбанизиран поземлен имот с НТП „За електроенергийно производство“. Районът е извън границите на защитени зони, антропогенно повлиян е и се характеризира с преобладаващо

земеделско земеползване. Не се предвижда усвояване на нови територии извън съществуващите имоти за демонтаж и необходимите площи за реализация на обновяването. Съгласно картата на земното покритие CORINE Land Cover 2018 площадката и прилежащите ѝ терени попадат в клас 211 „Неполивни обработваеми земи“, а най-близките площи с естествена и полуестествена растителност (класове 231 „Пасища“ и 324 „Преходна горско-храстова растителност“) са свързани със суходолието, включено в ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“.

9.6. Територията, предмет на ИП, се намира в пространствена близост до планираните ветрогенератори на същия възложител, разположени около нея и включени в одобреното инвестиционно намерение за изграждане на 15 бр. ветрогенератори в землищата на селата Нейково и Видно, община Каварна – със същите параметри като ветрогенератора, предмет на настоящото ИП. За посоченото инвестиционно намерение са изготвени Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) върху защитени зони BG0002051 „Калиакра“, BG0000156 „Шабленски езерен комплекс“, BG0002115 „Било“ и BG0000130 „Крайморска Добруджа“, както и специализиран доклад за потенциалните въздействия върху птиците, включващ модел за оценка на риска от сблъсък на установените в района видове птици. За инвестиционното намерение е постановено Решение по ОВОС № ВА-2-3/2024 г., като в Доклада за оценка на въздействието върху околната среда (ДОВОС) и ДОСВ са анализирани и оценени потенциалните въздействия и рискове за околната среда и човешкото здраве. Посоченият ВЕП към момента не е реализиран (провежда се процедура по изработване на ПУП), но е включен в оценката на кумулативните въздействия по настоящата процедура, вкл. в модела CRM.

9.7. В тази връзка за района, в който се намира настоящото ИП, има изготвен Доклад за хабитатни и флористични проучвания. Съгласно същия на територията на ВЕП няма местообитания на растения и типове природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ. Освен това има извършени полеви наблюдения и проучвания в района на ИП на птици и прилепи през 2010 г., 2011 г., 2012 г., 2013 г., 2014 г., 2017 г. и 2018 г., както следва:

- В периода м. октомври 2010 г. – м. октомври 2011 г. е извършено едногодишно мониторингово проучване на прилепната фауна в района на ВЕП, при което са установени само четири вида прилепи, включени в Приложение № 2 на ЗБР – Малък подковонос, Подковонос на Мехели, Пещерен дългокрил прилеп и Трицветен нощник, от които предмет на опазване в ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“, съгласно стандартния формуляр на зоната, са последните три вида. Заключението е, че присъствието на част от установените видове прилепи /Трицветния нощник и подковоносите прилепи/ има съвсем случаен характер. Установената активност на Пещерния дългокрил прилеп показва, че и този вид се среща рядко, но вероятно суходолието в ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“ представлява коридор по време на денонощни хранителни миграции, предвид което с настоящата преценка се предвижда последващ мониторинг и реакция при рискови ситуации. Предвид това не се очаква влошаване на благоприятното природозащитно състояние на установените видове в резултат от реализацията на ИП. През 2018 г. е извършено ново проучване на прилепната фауна. Установена е ниска активност на прилепите, сходна с предходния мониторингов период. На територията на ИП с акустични методи са установени 9 вида прилепи – малко кафяво прилепче (Pipistrellus pygmaeus), прилепче на Натузий (Pipistrellus nathusii), кафяво прилепче (Pipistrellus pipistrellus), полунощен прилеп (Eptesicus serotinus), ръждив вечерник (Nyctalus noctula), малък вечерник (Nyctalus leisleri), пещерен дългокрил (Miniopterus schreibersii), двуцветен нощник (Vespertilio murinus) и савиево прилепче (Hypsugo savii), от които предмет на опазване в ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“ е единствено пещерният дългокрил;

- В периода 01.08.2011 – 01.07.2012 г. е извършено едногодишно проучване на птиците /мигриращи – пролетна миграция в периода 01.03 - 20.05.2012 г., есенна миграция в периода 01.08. – 15.11.2011 г., гнездящи в периода м. май - м. юни 2012 г. и зимуващи птици в периода 01.12.2011 г. – 01.03.2012 г./ в района на ВЕП, при което е събрана информация за мигриращите реещи птици от разреди Щъркелоподобни, Соколоподобни,

Пеликаноподобни и Жеравоподобни, както и зимуващи от разред Гъскоподобни. Установено е, че при есенната миграция най-много птици са регистрирани на височина между 300 м и 400 м. В рисковия височинен диапазон под 300 м летят около 8 % от птиците. По време на пролетната миграция най-много птици са преминали в диапазона средно 250 – 260 м., като са предвидени механизми предпазване от сблъсък на птиците, летящи в рисковия диапазон. По отношение на отнетите земеделски земи като местообитания за гнездене на птиците въздействието ще е минимално. Реализацията на ИП няма да се отрази върху плътността на гнездовите популации в района независимо, че различните видове птици имат различни изисквания за големината на техните гнездови територии, тъй като настоящото ИП не изисква промяна в начина на трайно ползване на нови земеделски земи. През зимния период еднократно са установени само едно ято от 28 червеногуши гъски и 7 големи белочели гъски в близост до ВЕП. На територията на ВЕП не са установени консервационно значими видове птици, което се потвърждава и от направено допълнително проучване на зимуващите видове птици в периода 2013 г. – 2014 г.;

- В периода 2017 - 2018 г. е извършено ново орнитологично проучване в района на селата Видно и Нейково, община Каварна, включващо пролетна миграция през 2018 г., есенна миграция през 2018 г., гнездящи видове през 2018 г. и зимуващи птици през 2017 – 2018 г. На базата на получените резултати са направени следните изводи: през периода на проучване е наблюдавана ниска интензивност на мигриращи видове птици; през двата полеви сезона са регистрирани общо 44 вида мигриращи птици, като е малък броят на видовете с неблагоприятен природозащитен статус: наблюдавани са четири световно застрашени вида птици - степен блатар, синявица, червеногуша ветрушка и голям креслив орел. През двата миграционни сезона, установените световно застрашени видове, мигрират с много малки или единични численост; по време на пролетната миграция най-често използваната посока от мигриращите реещи птици е посоката юг-север, като в това направление летят 80 % от реещите птици; през есента, основната посока на полета на реещите птици е север – юг, като в това направление летят 90 % от птиците; през височинния пояс до 250 м прелитат по-голямата част от пойните видове, а при водолюбивите и хищните птици прелетът на повече от 80 % е над 200 м /във връзка с което са предвидени механизми за риск от сблъсък/; метеорологичната обстановка е основен фактор, който влияе върху интензивността на прелета, височината и посоката на полета и поведението на мигриращите птици - установено е, че при неблагоприятни условия те най-често летят до 250 м височина. Преди влошаване и след подобряване на времето се наблюдава засилена миграционна активност на реещите птици; районът около ИН не се е използвал и през двата миграционни сезона от бели щъркели и хищни птици за почивка и нощувка по време на техния прелет; установените гнездящи видове птици в района на проучването в полезащитните пояси и обработваемите площи са 26. Няма регистрирани световно защитени видове и такива с неблагоприятен природозащитен статус. По време на зимния период ноември – март, в района на ИН не са установени струпвания и места за хранене и почивка на зимуващите птици. Няма регистрирани прелети и хранещи се гъски и лебеди в района на ИП;

- Данните от проучването през 2017 – 2018 г., използвани и в модела CRM, показват още, че: през двата миграционни сезона са регистрирани общо 17 590 мигриращи птици (3 810 през пролетта и 13 780 през есента), от които реещите се видове са съответно 129 екз. (около 3,4 %) и 1 335 екз. (около 10 %); районът не отговаря на критерий С5 за определяне на орнитологично важни места, тъй като през нито един от сезоните не са преминали нито над 5 000 водолюбиви реещи птици, нито над 3 000 грабливи птици; в района няма топографски бариери с насочващо действие, които да предопределят стесняване на фронта на миграцията, като според многогодишните наблюдения в района на Каварна и Шабла територията остава източно от основния миграционен поток; най-интензивен прелет на реещи птици през пролетта е установен в периода 17 – 28 март (74 % от регистрираните през пролетта птици), а през есента – в периода 15 – 18 септември за водолюбивите реещи птици (40 % от прелета им), докато при грабливите птици интензивността нараства

постепенно с напредване на есенния сезон; най-многочисленият реещ вид – розовият пеликан (594 екз. през есента), както и черният щъркел (11 екз.), са прелитали на височина 500 – 1 500 м, т.е. изцяло над рисковото въздушно пространство; от общо 345 екз. от 24 приоритетни (консервационно значими и чувствителни към сблъсък) вида, регистрирани в пояса 0 – 264 м, в диапазона на въртене на ротора (89 – 264 м) са прелетели 194 екз., което представлява около 1,1 % от всички преминали птици;

9.8. Територията, предмет на ИП, не засяга и е значително отдалечена от крайбрежни местообитания на водолюбиви видове птици, предмет на опазване в защитените зони; територията на ВЕП попада в границите на ниско чувствителни местообитания за зимуващата в района на Приморска Добруджа червеногуша гъска, предмет на опазване в най-близо разположените защитени зони, видно от разработката Сигурни зимовища на червеногушата гъска. Наръчник за добро планиране на развитието в районите на зимуване на червеногушата гъска. БДЗП, Природозащитна поредица, Книга 29. София; липсата на сняг през последните години и значително по-топлото време, допринасят за значително намаляване през зимния период на видовете гъски и основно червеногушата гъска, която се установява с единични и много ниски числености, и в повечето случаи в последните години само в близост до Шабленско и Дуранкулашко езера.

9.9. При проучването на зимуващите птици (ноември 2017 г. – март 2018 г.) на територията на ИП и съседните терени не са регистрирани хранещи се гъски и лебеди, нито прелети над територията, свързани с търсене на храна или с полети към Шабленското и Дуранкулашкото езеро; през зимния период числеността на гъските в района на Шабленско езеро не е надвишавала 5 000 екз., от които около 2 000 червеногуши гъски в началото на м. март, като по-високи числености са отчетени само за два дни в средата на м. март, по време на пролетната миграция. Площадката е разположена южно от ЗЗ BG0002115 „Било“ и на около 10 км западно от Шабленското езеро, т.е. встрани (южно) от направленията на ежедневните прелети между нощувищата на гъските (Шабленско и Дуранкулашко езеро) и потенциалните площи за хранене в ЗЗ „Било“, в която зимуващите червеногуша и голяма белочела гъска са предмет на опазване; това се потвърждава и от липсата на регистрирани прелети над територията. По данни от среднозимното преброяване на птиците през 2024 г.; площадката е местата с регистрирани концентрации на зимуващи птици, а най-високите стойности са в крайбрежните квадрати, обхващащи Дуранкулашкото и Шабленското езеро.

9.10. Картният материал потвърждава, че: площадката не засяга картирани полигони на приоритетното природно местообитание 62C0* „Понто-сарматски степи“, като най-близкият е на над 500 м западно; най-близките горски територии – полезащитни горски пояси, са на около 300 м, поради което не се налага отсичане на дървесна растителност; най-близките пещери – потенциални убежища на пещерни видове прилепи и местообитание 8310, са по крайбрежието, на над 17 км от площадката; площадката попада в квадрат с най-ниската стойност (0) на индекса на чувствителност към ново ветроенергийно строителство по отношение на риска от сблъсък на птици; в UTM квадрата на ИП по данни от атласа на гнездящите птици са установени 30 вида през размножителния период, при 80 – 145 вида в крайбрежните квадрати, което съответства на установените при проучването през 2018 г. 26 гнездящи вида, без световно застрашени видове и такива с неблагоприятен природозащитен статус.

9.11. Предвижда се броят на съоръженията да бъде намален от два на един. Въпреки по-големите параметри на новия ветрогенератор, анализът, извършен при консервативни допускания, отчита понижение на индекса на функционално ограниченото въздушно пространство с 51% спрямо двата съществуващи ветрогенератора. Този резултат е свързан с пространствената конфигурация на едно съоръжение спрямо две. Съгласно допълнителната информация функционално ограниченото въздушно пространство от новия ВГ, отнесено към ефективното въздушно пространство над землището на с. Нейково (19,032 km²), е 0,42 % за големите реещи птици, 0,09 % за средните грабливи птици и 0,02 % за малките пойни птици. Стойностите са получени при консервативни параметри на поведенческото избягване (радиус 600 м, 300 м и 150 м за съответните гилдии), на

бариерния ефект и на аеродинамичната следа, като функционално ограниченото въздушно пространство не се приравнява на пряка загуба на местообитание, а изразява ограничение във вероятността за неговото използване.

9.12. В границите на имотите не са установени условия, осигуряващи подходящи местообитания за размножаване, хранене и обитаване на целеви животински видове, предмет на опазване в най-близко разположените зони. Това обстоятелство, заедно с липсата на пряко засягане на защитените зони, намалява вероятността от пряко въздействие върху местообитанията им.

9.13. По отношение на предмета на опазване в ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“: типовете природни местообитания (вкл. 40A0*, 6110*, 62C0*, 8310, 91G0*, 91H0* и 91M0) не се засягат, тъй като ИП се реализира изцяло извън зоната, в урбанизирани имоти сред обработваеми земи, а трасето за достъп е изнесено извън нея; за видовете бозайници, свързани с открити тревни местообитания (добруджански хомяк, степен пор, пъстър пор, лалугер), влечугите (пъстър смок, шипобедрена костенурка), безгръбначните, свързани с влажни ливади и стари широколистни гори (лицена, обикновен сечко, брумбар рогач, буков сечко), и растителния вид Potentilla emilii-popii в имотите на ИП липсват подходящи местообитания и не се предвижда отсичане на дървесна растителност; въздействието върху видовете прилепи – предмет на опазване, е разгледано по-долу. По отношение на ЗЗ BG0002115 „Било“ ИП не засяга площи в границите на зоната и не води до загуба, увреждане или фрагментация на местообитания на видовете птици – предмет на опазване, като възможните въздействия се свеждат до риск от сблъсък и бариерен ефект за прелитащи птици, които са оценени количествено и са установени като незначителни. Видовете – предмет на опазване в ЗЗ „Било“ съгласно стандартния формуляр на зоната, които са чувствителни към сблъсък и са регистрирани при проучването в рисковото въздушно пространство (обикновен мишелов, тръстиков, полски и ливаден блатар, осояд, орел змияр, бял щъркел, сокол орко, черношипа и вечерна ветрушка, дебелоклюна чучулига и полска бъбрица), са включени в модела CRM; розовият пеликан и черният щъркел са прелитали изцяло над рисковото въздушно пространство, а за зимуващите гъски и лебеди – предмет на опазване в зоната, не са регистрирани хранене и прелети в района на ИП.

9.14. Въз основа на изложеното по-горе и предвид липсата на значима численост и плътност на прилепното съобщество в разглежданата територия, може да се направи обосновано заключение за липса на предпоставка за възникване на потенциално значимо въздействие върху популациите на видовете, в т.ч. загуба и очаквана смъртност на видове прилепи, вкл. с висок консервационен статус, както на местно/регионално ниво така и на референтно ниво – биогеографски район. Прилепната активност в района е изключително ниска – през м. юни по трансект с дължина 30,4 км са регистрирани едва 9 индивида (1 инд. на 3,38 км), през м. май по трансект с дължина 20,5 км – 3 индивида (1 инд. на 6,83 км), а най-висока активност е отчетена през м. август – средно 1 инд. на 800 м. В зоната на разполагане на ВГ липсват естествени дневни и зимни убежища, водни обекти и крайречна растителност, а най-близките пещери са на над 17 км; установените видове са предимно често срещани и широко разпространени, а територията не е част от сезонни миграционни маршрути на прилепите. Новият ВГ отстои на около 330 м от границата на ЗЗ BG0000130 (суходолието, за което е допуснато значение като коридор за пещерния дългокрил) и на около 300 м от най-близките полезащитни пояси, като и при максималния радиус на ротора от 86 м разстоянието от върха на перката до границата на зоната е около 240 м, а до полезащитните пояси – около 200 м.

9.15. В земеделския ландшафт е възможно присъствие на видове птици, използващи агроценози и линейни елементи като полезащитни пояси. ИП не предвижда отнемане на нови територии за такива местообитания, а редуцирането на броя на турбините от две на една ограничава броя на съоръженията, които могат да взаимодействат с птиците.

9.16. Не се очаква безпокойство на видовете, предмет на опазване, в степен, която да доведе до преки или косвени неблагоприятни въздействия върху възможностите им за възпроизводство, при спазване на условията за извършване на строителните дейности и

прилагане на предвидения мониторинг. Въз основа на представените материали не може да се приеме, че шумовото въздействие ще бъде напълно изключено, но съгласно заложените параметри на предвидения за изграждане ветрогенератор не се очаква то да надвиши посочената в материалите гранична стойност от 45 dB за животинските видове.

9.17. Не се очаква фрагментация на природни местообитания, популации и/или местообитания на видове, както и прекъсването на екологични връзки, поради следното:

- площадката и съоръжението са извън границите на защитените зони;
- техническата инфраструктура – пътища и ел. трасета, са извън защитените зони; транспортът е предвиден по съществуващи общински селскостопански пътища и не засяга защитената зона – след корекция на първоначалната транспортно-комуникационна схема, която частично засягаше ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“, трасето за достъп (с обща дължина около 3 100 м) преминава изцяло по съществуващи селскостопански общински пътища, без да засяга защитени зони и защитени територии; за ел. трасетата се предвижда използване на съществуващите трасета; не се предвижда нова пътна инфраструктура или усвояване на допълнителни територии извън обхвата на обновяването;
- районът е в границите на миграционен път на птиците, но анализът отчита пространствените характеристики на площадката, наличните данни за миграцията и липсата на специфични места за струпване, хранене или нощуване непосредствено в територията на ИП; съгласно доклада от проучването (2017 – 2018 г.) в района се наблюдава минимална миграция на птиците, фронтът на миграцията е широк, без топографски бариери с насочващо действие, и районът не отговаря на критерий С5 за определяне на орнитологично важни места;
- при сравнение с двата съществуващи ветрогенератора, новото съоръжение води до 51% понижение на индекса за функционално ограничено въздушно пространство, съгласно представените анализи;
- на ниво землище с. Нейково и на ниво община Каварна е отчетена плътност на съоръжения под посочения в анализа праг от 6 ВГ/km² за възникване на бариерен ефект – ВГ са под праговата стойност съответно около 7 пъти за землището на с. Нейково и около 18 пъти за община Каварна;
- за количествена оценка на риска от сблъсък е приложен моделът Collision Risk Model (CRM), като е използван консервативен сценарий и коефициенти на избягване, съобразени с наличните референтни данни; посочено е, че прогнозните стойности не достигат възприетата гранична стойност от 1% за количествено определяне на въздействието и не сочат предпоставка за потенциално значимо въздействие върху популациите на оценените видове; изводът е направен както за самостоятелната експлоатация на обновената станция, така и при съчетание с 15-те ветрогенератора, одобрени с Решение по ОВОС № ВА-2-3/2024 г.;
- моделът CRM е изчислен за 16 ВГ (новия ВГ и 15-те ВГ по Решение по ОВОС № ВА-2-3/2024 г.) с височина на кулата 175 м, диаметър на ротора 172 м, обща височина 264 м и средногодишно експлоатационно натоварване 85 %, при коефициент на избягване 98 % (95 % за соколите, 99 % за полския блатар и 99,5 % за сребристата чайка), като в съответствие с принципа на предпазливостта всички регистрирани в пояса 0 – 264 м приоритетни видове са приети за изложени на риск, независимо от действителната им височина на прелитане; прогнозният брой сблъсъци за всичките 16 ВГ е между 0,0011 (белоопашат мишелов) и 0,051 (обикновен мишелов) индивида годишно за вид (средни стойности), а сумарно за всичките 20 оценени вида – около 0,2 индивида годишно (до около 0,28 при полет срещу вятъра); приносът на новия ВГ е между 0,00007 и 0,0032 индивида годишно за вид (средни стойности; при полет срещу вятъра – до 0,0043) и около 0,013 индивида годишно общо за всички видове (до около 0,017 при полет срещу вятъра), т.е. статистически по-малко от един индивид за период от над 55 години; отнесена към референтните популации (прелитащата черноморска популация и прелитащата популация в Добруджа), прогнозната кумулативна смъртност при сблъсък не превишава 0,006 % за нито един от видовете с налична референтна численост при средните стойности (респ.

около 0,008 % при полет срещу вятъра), т.е. остава над 100 пъти под възприетата гранична стойност от 1 % (Percival, 2003), и въздействието е оценено като незначително за всички видове;

- най-нисък вероятностен риск е установен при дребните ниско летящи пойни видове; за групата на големите реещи птици, очаквано видовете с най-висок риск от сблъсък са сивата чапла (Ardea cinerea) и белият щъркел (Ciconia ciconia), поради големите размери и ниско маневрения им полет; въпреки повишения риск, моделът отчита липса на физическа загуба на индивиди на годишна база, дори в условията на "най-неблагоприятен" сценарий; от средните грабливи птици, с най-висок риск са определени обикновеният мишелов (Buteo buteo), тръстиковият блатар (Circus aeruginosus), осоядът (Pernis apivorus) и черношипата ветрушка (Falco tinnunculus); въпреки това, отчетените абсолютни стойности не водят до преки физически загуби на индивиди;

- моделът CRM отчита потенциалния риск от сблъсък при консервативни допускания. Възможният риск се намалява чрез прилагане на условия за последващ мониторинг и реакция при установяване на рискови ситуации=

9.18. ИП няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху най-близко разположените защитени зони в съчетание с други инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, поради следните мотиви:

- отчита се понижение на индекса за отнето въздушно пространство с 51% за едно ново съоръжение спрямо двата съществуващи ветрогенератора, както и фактът, че функционално ограниченото въздушно пространство не следва да се приравнява автоматично на пряка загуба на местообитание; изчисленията за функционално ограниченото въздушно пространство са извършени при консервативно допускане за съвременен ветрогенератор с диаметър на ротора 172 м, височина на кулата до 180 м и обща височина до 266 м, т.е. сценарий, по-неблагоприятен от максималните заявени параметри на ИП (височина на кулата до 175 м и обща височина до 264 м); преценено е, че въздействията, породени от изграждането на един нов ветрогенератор в разглеждания район, заместващ два съществуващи, ще бъдат пренебрежимо малки спрямо съществуващото положение; обновяването на вятърните централи в района би оказало положителен кумулативен ефект, тъй като намалява броя на съоръженията, намалява засегнатата площ земя, а същевременно се постига по-добра производителност, чрез по-висока инсталирана мощност;

- кумулативната оценка е извършена на две йерархични нива – землище с. Нейково и община Каварна, като са отчетени изградените ветроенергийни съоръжения и тези с административни актове по ЗООС, които не са загубили правно действие;

- анализът на кумулативните въздействия включва съчетанието с 15-те ветрогенератора, одобрени с Решение по ОВОС № ВА-2-3/2024 г., както и други ИП за ветрогенератори - реализирани или в процес на реализация и не установява достигане на възприетата гранична стойност за потенциално значимо въздействие; анализи на възможните въздействия са описани в ДОВОС и ДОСВ за ВЕП, на база проведени собствени теренни проучвания както и оценка на въздействието от съществуващи вятърни паркове с вградена система за мониторинг и защита на птиците;

- плътността на ветрогенераторите на локално и общинско ниво е значително под посочения праг за бариерен ефект от 6 ВГ/km²; това е аргумент срещу очакване за значимо кумулативно бариерно въздействие, но не изключва необходимостта от наблюдение на реалните ефекти;

- ветрогенераторите на настоящото ИП и ВЕП взети заедно са разположени лентовидно в посока север-североизток – юг-югозапад, което съвпада с основната посока на миграция на птиците; най-широката част на ВЕП, която е напречно на миграционната посока е 1,1 км, с разстояния между съоръженията най-малко 450-500 метра; при това разположение на ветрогенераторните кули (успоредно по посока на миграция на птиците), бариерата е много малка като дължина и може да се счита за нищожна;

- в посока запад, северозапад и югозапад няма изградени ветроенергийни

съоръжения; одобрените, но не построени ВГ в тази посока са на разстояние повече от 2 км от настоящото ИП, тъй като между тях е разположена ЗЗ „Крайморска Добруджа“; същото се отнася и за бъдещи инвестиционни предложения; оформен е природен коридор с достатъчна ширина за преминаване на големи ята; това определя и по-ниската степен на риск за птици при изграждане и експлоатация на ВЕП, както и избягване на бариерен ефект;

- отделните ветрогенератори са разположени успоредно на основната посока на прелет на птиците, поради което настоящият ВЕП няма да окаже значително отрицателно въздействие по отношение на бариерен ефект за частта от мигриращите птици, които прелитат в рисковия височинен диапазон;
- моделът CRM, приложен при консервативни допускания, не установява достигане на възприетата гранична стойност от 1% за количествено определяне на въздействието върху разглежданите видове – прогнозната кумулативна смъртност при сблъсък за всичките 16 ВГ е около 0,2 индивида годишно общо за всички 20 оценени вида, или около 0,001 % от регистрираните мигриращи птици (17 590 екз.), а приносът на новия ВГ е около 0,013 индивида годишно;
- при оценката са отчетени близостта на ЗЗ, миграционното значение на района и възможните преки, косвени и кумулативни въздействия върху птиците и прилепите; изводите са основани и на допълнителен анализ на функционално ограниченото въздушно пространство, бариерния ефект и риска от сблъсък; за прилепите са отчетени ниска активност и липса на установени места на струпване в проучваната територия; данните и анализите са основание да се приеме, че рискът от сблъсък на птици и прилепи не се очаква да доведе до значително въздействие, като изпълнението на поставените условия, ще допринесе за допълнително смекчаване на въздействието; значение има мониторингът, който позволява проследяване на действителната ситуация след въвеждане в експлоатация и адаптиране на действията при установен риск, който допринася за намаляване на риска от евентуални отрицателни въздействия;
- предвид гореизложеното не се очаква отрицателен кумулативен ефект върху компонентите и факторите на околната среда с други съществуващи сходни инвестиционни намерения; по време на строителството не се очаква комбинирано изграждане с други ветрогенератори в района, което обуславя липсата на наслагване на съвместни въздействия върху околната среда и в частност върху защитените зони;
- с реализацията на ИП съвместно с други сходни намерения не се очаква генериране на емисии и отпадъци във вид и количества, които сами по себе си да окажат значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване на защитените зони.

9.19. Предвид гореизложеното, характера и местоположението на територията, предмет на ИП, няма вероятност от значително отрицателно въздействие върху природозащитните цели на защитените зони, тъй като с реализацията на ИП не се:

- възпрепятства или забавя постигането на напредък по целите на опазване на ЗЗ;
- намалява значително площта или качеството на местообитания на видове, които се срещат в ЗЗ;
- намалява популацията на видовете, чието присъствие в ЗЗ е значително; доведе до обезпокояване, което може да засегне числеността или плътността на популацията или баланса между видовете – предвижданията на ИП не са свързани с генериране на шум над пределно допустимите норми;
- причини изместване на видове, чието присъствие в ЗЗ е значително и по този начин намали площта на разпространение на тези видове в ЗЗ; доведе до разпокъсване на местообитания на видовете – територията, предмет на ИП се намира извън ЗЗ;
- доведе до загуба или значително намаляване на ключови характеристики, природни процеси или ресурси, които са от съществено значение за поддържането или възстановяването на съответните видове в ЗЗ – ИП не засяга характерни елементи на ландшафта, важни за миграцията и географското разпространение на видовете (полезащитни пояси, суходолия, водоеми, скални венци и пещери);
- нарушават факторите, които помагат за запазването на благоприятния статус на ЗЗ

или които са необходими за възстановяването им и до постигане на благоприятен статус в рамките на ЗЗ – ИП е свързано с намаляване броя на ВГ от 2 на 1 брой и намаляване на кумулативното въздействие върху защитените зони;

- нарушава баланса, разпространението и плътността на видовете, които са показатели за благоприятния статус за ЗЗ – предвид изложеното в горните точки, няма вероятност от значително въздействие върху степента на съхранение на местообитанията и видовете съгласно СДФ за защитените зони.

Изводът за липса на вероятност от значително отрицателно въздействие върху ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“ и ЗЗ BG0002115 „Било“ – самостоятелно и в съчетание с други планове, програми и инвестиционни предложения, се основава на съвкупността от следните установени обстоятелства: ИП е извън защитените зони и не води до загуба, увреждане или фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове; броят на ВГ се намалява от два на един, с понижение на функционално ограниченото въздушно пространство с 51 %; плътността на ВГ е многократно под прага за бариерен ефект от 6 ВГ/km²; прогнозната смъртност при сблъсък при най-неблагоприятен сценарий е под 0,005 индивида годишно за вид за новия ВГ, а кумулативно за 16 ВГ е под 0,01 % от референтните популации при гранична стойност 1 %; районът е с минимална миграция, не отговаря на критерий С5 за орнитологично важни места и е с най-ниска чувствителност за риск от сблъсък на птици; прилепната активност е изключително ниска, без убежища в района; остатъчният риск се управлява чрез поставените условия за мониторинг и реакция, включително временно спиране на турбината.

III. Типа и характеристиките на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда във връзка с критериите по т. 1 и 2 по отношение на въздействието на инвестиционното предложение върху елементите по чл. 95, ал. 4, предвид: степента и пространствения обхват на въздействието (като географски район и брой на населението, които е вероятно да бъдат засегнати); естеството на въздействието; трансграничния характер на въздействието; интензивността и комплексността на въздействието; вероятността за въздействие; очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието; комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения; възможността за ефективно намаляване на въздействията:

1. Обхватът на очакваните въздействия е ограничен, с локален характер – в границите на имотите и непосредствено до тях. Потенциално засегнатата площ е в рамките на двата урбанизирани имота (6000 м²) и трасето на съществуващия вътрешен път за достъп. Не се очаква експонирано население, подложено на вредно въздействие вследствие реализацията на обекта. Въздействията през строителния период са преки, временни, краткотрайни и обратими, а през периода на експлоатация – дълготрайни и обратими след извеждане от експлоатация. Предвид съществуващото въздействие от двата работещи от 2009 г. ветрогенератора, по-голямата част от въздействията остават без промяна или се понижават. Не се очаква ИП да има трансграничен характер на въздействие.

2. ***Въздействие върху населението и човешкото здраве:*** Конкретната група в риск, териториално свързана с ИП, е населението на най-близкото населено място – с. Нейково (28 души), на около 783 м от регулационните граници и над 900 м от най-близката жилищна сграда, а професионално – работещите при строително-монтажните дейности. По време на строителството населението няма да бъде експонирано на наднормени нива на прах, изгорели газове и шум, предвид отстоянието на площадката и ограничения обхват на въздействията (до 50 – 60 м от източниците). Работещите ще бъдат изложени на шум (90 – 95 dB(A) в близост до работещите машини), прах и отработени газове само за периода на строителството, като рискът е управляем при спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд и използване на лични предпазни средства.

3. По време на експлоатацията водещ рисков фактор е шумът. Съгласно извършените акустични изчисления (раздел „Въздействие върху акустичната среда“) прогнозните нива

на шум при с. Нейково са значително под граничните стойности за жилищни зони, поради което населението няма да бъде експонирано на наднормени нива. Електромагнитните полета от съоръжението са с промишлена честота 50 Hz, с нисък интензитет и строго локално присъствие, без открити електропроводи и разпределителни устройства; вибрациите са технологично недопустими за съоръжението и затихват в бетоновия фундамент. Периодичното засенчване от ротора (shadow flicker) и отблясъците са перцептивни фактори, за които нормативната уредба не установява норми; предвид отстоянието от над 900 м до жилищните сгради и разположението на съоръжението техният ефект върху комфорта на населението се оценява като незначителен, а при необходимост може да бъде допълнително ограничен чрез системата за управление на ветрогенератора. Няма данни за постъпили оплаквания на жители от работата на съществуващите ветрогенератори.

4. Със становище на РЗИ – Добрич (изх. № 26-00-7000/А4/26.09.2025 г.), издадено на основание чл. 35 от Закона за здравето и чл. 16, буква „б“ от Наредба № 36 за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол, РЗИ – Добрич преценява, че представената информация съдържа факти и данни, които дават основание да се направи заключение, че ИП няма вероятност да окаже неблагоприятно въздействие върху жизнената среда и здравето на хората и че населението от най-близките обекти, подлежащи на здравна защита, няма да бъде засегнато. РЗИ – Добрич отчита, че при трите анализирани акустични сценария (съществуващо положение, подмяна на ВГ и кумулативен сценарий в зона от 3 км) нивата на шум при с. Нейково са под граничните стойности по Наредба № 6/2006 г., като се очаква положителен кумулативен ефект поради намаляването на броя на източниците на шум, а инфразвукът, вибрациите и електромагнитните полета не представляват рисков фактор за здравето на хората. Становището е при условия: спазване на мерките, предвидени от възложителя; недопускане на вредности в прилежащата зона над допустимите здравни норми; спазване на изискванията на Наредба № 6/2006 г. и на Закона за защита от шума в околната среда, на Закона за управление на отпадъците и на забраните и ограниченията по Наредба № 3/2000 г. за СОЗ; представяне в РЗИ – Добрич, преди въвеждане в експлоатация, на протоколи от измервания на шум, вибрации и електромагнитни лъчения. Условията са включени в настоящото решение. Обобщено, въздействието върху населението и човешкото здраве се оценява като незначително през периода на строителство и незначително през периода на експлоатация.

5. ***Въздействие върху атмосферния въздух:*** Районът на с. Нейково не е обременен с промишлени източници на замърсяване, а високата ветровитост и равнинният релеф спомагат за бързото разсейване на замърсителите. През периода на строителство се формират неорганизирани емисии на прах от изкопно-насипните работи, разрушаването на съществуващите фундаменти и движението на техниката, както и емисии на отработени газове (CO, NOx, N_2O, НМЛОС, ФПЧ) от строителната и транспортната механизация. Съгласно извършената инвентаризация по емисионни фактори, при прогнозните моточасове на необходимата техника (багери, самосвали, автокранове, бетоновози, бетонпомпа, булдозер, челен товарач и др.) общите емисии са от порядъка на десети от тона за целия строителен период (азотни оксиди – около 0,53 t, въглероден оксид – около 0,33 t, прахови частици – около 0,04 t), т.е. с незначителен потенциал. Въздействието е незначително, краткотрайно, обратимо, с малък териториален обхват и без кумулативен ефект.

6. През периода на експлоатация не се формират емисии на вредни вещества в атмосферния въздух – производството на електроенергия се осъществява посредством силата на вятъра. Обновяването има косвено положително въздействие чрез избегнатите емисии на замърсители (серни и азотни оксиди, прах) от конвенционалното производство на същото количество електроенергия.

7. ***Въздействие върху климата (положителен принос):*** Производството на електрическа енергия от силата на вятъра е безвъглеродно и в експлоатационен режим не е свързано с емисии на парникови газове. Генерираната електроенергия замества

електроенергия от конвенционални източници, с което се реализира ефект на избегнати емисии, многократно надвишаващ ограничените еднократни емисии, свързани със строителството и демонтажа.

8. Съгласно представената информация, при очаквано годишно производство от около 18 000 MWh и използвания за изчисленията емисионен фактор на енергийния микс на страната от 510,1 t CO_2/GWh, избегнатите емисии възлизат на около 9 181,8 t CO_2 годишно (около 230 000 t CO_2 за очаквания експлоатационен период от около 25 години), а произведената електроенергия е достатъчна за захранване на около 5 143 домакинства при средно потребление от 3500 kWh годишно. Спрямо съществуващото положение (около 12 000 MWh годишно) обновяването увеличава производството с около 50 % и избегнатите емисии – с около 3 060 t CO_2 годишно, от същата вече урбанизирана площадка и при по-малък брой съоръжения.

9. Реализацията на ИП е в съответствие и подпомага изпълнението на целите на политиката по климата и енергетиката на национално и европейско ниво – Директива (ЕС) 2018/2001, изменена с Директива (ЕС) 2023/2413, за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, Регламент (ЕС) 2021/1119 (Европейски законодателен акт за климата) и Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България. Обобщената оценка е за положително въздействие върху климата, с траен и надрегионален характер.

10. ***Въздействие върху водите:*** По отношение на повърхностните води – в териториалния обхват на ИП няма повърхностни водни обекти; ИП не засяга повърхностни водни тела, не граничи с водни обекти – публична държавна собственост, и не води до физически изменения в морфологията и хидрологията им. Територията не попада в РЗПРН. Не се формират отпадъчни води и не се предвиждат заустявания. Неблагоприятно въздействие върху повърхностните води не се очаква.

11. По отношение на подземните води – ИП не предвижда водовземане, изграждане на сондажи или дейности, свързани с пряко или непряко отвеждане на опасни и вредни вещества в подземните води. Изкопът за фундамента (до 3,5 м) се реализира в льосовия комплекс, в зоната на аерация, като за целта се използва мястото на съществуващ фундамент. На площадката няма да се съхраняват горива и масла. Заявените дейности не влизат в противоречие с ограниченията и забраните по Закона за водите и по чл. 10, ал. 1 от Наредба № 3/2000 г. Неблагоприятно въздействие върху подземните води и зоните за защита на водите не се очаква.

12. ***Въздействие върху почвите:*** В землището на с. Нейково преобладават излужени черноземи с мощен хумусен хоризонт (40 – 80 см). Основното въздействие се очаква през периода на строителство и е свързано с механично нарушаване на почвения слой при изкопа за фундамента, разширяването на площадката и подмяната на кабели в съществуващите трасета, както и с уплътняване от техниката. Не се засягат земи извън вече преотредените имоти и съществуващите трасета, а след демонтажа на ВГ в ПИ 51408.22.71 и премахването на съществуващия фундамент теренът се рекултивира. Хумусният пласт (около 1500 м³) се отнема, съхранява разделно и се използва за рекултивация съгласно Наредба № 26 от 1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт. Въздействието върху почвите през строителния период е незначително, временно и обратимо, а през периода на експлоатация – без въздействие.

13. ***Въздействие върху земните недра:*** ИП не предвижда дейности, свързани с добив на подземни богатства или с използване на ресурсите на земните недра; не се предвиждат взривни работи. В района под льосовия комплекс (изчислително натоварване около 0,19 MPa, модул на обща деформация около 7,49 MPa) залягат неогенски (сарматски) варовици с по-добри показатели за фундиране (около 0,30 MPa, модул на деформация около 21,26 MPa). Начинът на фундиране, вкл. евентуално заздравяване на льосовата основа, ще се определи с инженерно-геоложки проучвания и инженерния проект, съобразно чл. 142 от Наредба № 14/2005 г. за фундаменти, подложени на динамични натоварвания. Площадката

е отдалечена от брега и не е свързана с абразионни, свлачищни и други неблагоприятни физикогеоложки процеси. Въздействието върху земните недра е минимално, локално и краткотрайно.

14. ***Въздействие върху ландшафта:*** Територията попада в Севернобългарската зонална област на Дунавската равнина, Южнодобруджанска ландшафтна подобласт. Съществуващият ландшафт е аграрен тип, трансформиран от доминиращите енергийни съоръжения, изградени през последните 20 години, без съседни имоти със съхранен естествен ландшафт. Промяната се изразява в замяна на два ВГ с обща височина около 150 м с един ВГ с обща височина до 264 м. Макар новото съоръжение да е с по-високо визуално присъствие, броят на вертикалните доминанти намалява от две на една; визуалните ефекти са перцептивни фактори със субективен характер, за които нормативната уредба не налага норми. Не се засягат ландшафтообразуващите фактори, релефът и ландшафти с особена защита. Въздействието върху ландшафта е незначително през строителството и незначително, дълготрайно и обратимо през експлоатацията.

15. ***Въздействие върху биологичното разнообразие и защитените територии:*** Местоположението на ИП не засяга и не попада в границите на защитени територии; най-близко разположената – ЗМ „Шабленско езеро“, е на над 10 км. Растителният свят в имотите е представен от рудерални видове с висока възстановителна способност; липсват природни местообитания по Приложение № 1 на ЗБР, консервационно значими, редки и защитени растителни видове. Изграждането на ВГ не налага отсичане на дървесна растителност и не засяга полезащитни пояси.

16. Животинският свят на територията е представен от широко разпространени синантропни видове на агроекосистемите, с ниска степен на биоразнообразие; в границите на имотите не са установени условия, осигуряващи местообитания за размножаване, хранене и обитаване на видове от Приложение № 2 на ЗБР. Най-висока чувствителност към ветроенергийните съоръжения проявяват птиците и прилепите, за които са оценени четирите основни типа потенциални въздействия – безпокойство и изместване, загуба на местообитания, бариерен ефект и риск от сблъсък, като подробните мотиви са изложени в раздел II (преценка по Наредбата за ОС) от настоящото решение.

17. Обобщено, въздействието върху биологичното разнообразие и защитените територии е незначително през периода на строителство и незначително през периода на експлоатация, при спазване на поставените условия. Определящо е обстоятелството, че ИП се реализира в урбанизирана територия и води до намаляване на броя на съоръженията от две на едно, с понижение на функционално ограниченото въздушно пространство с 51 % спрямо съществуващото състояние.

18. ***Въздействие върху акустичната среда:*** Акустичното моделиране е извършено със софтуерен продукт WindPRO 4 (модул DECIBEL), по стандарта ISO 9613-2, за три сценария – съществуващо положение, проектно положение (примерен ветрогенератор Vestas V162 с височина на кулата 169 м и мощност 6 MW, с оставащите съществуващи ВГ в района) и кумулативен сценарий с всички заявени, процедирани, разрешени и потенциални ветрогенератори в зона от 3 км около ИП. Резултатите показват, че при границата на най-близкото населено място – с. Нейково, максималното ниво на шум се понижава от 33,9 dB(A) при съществуващото положение на 33,5 dB(A) при проектното положение, а в най-неблагоприятния кумулативен сценарий не надвишава 42,6 dB(A) (до около 43 dB(A)) – под граничните стойности за жилищни зони съгласно Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда (55 dB(A) – ден, 50 dB(A) – вечер, 45 dB(A) – нощ). Нивата от 30 – 35 dB(A) при скорост на вятъра 7 – 10 м/с са съпоставими с фоновото ниво на шум в селата при тихо време (36 – 38 dB(A).

19. През строителния период източник на шум е строителната и транспортната техника (80 – 87 dB(A) в непосредствена близост до машините; около 60 dB(A) на 7,5 м от оста на движение на бетоновозите при около 60 курса), само през светлата част на денонощието и на отстояние над 750 м от населеното място, поради което граничните стойности за жилищни зони няма да бъдат превишени. Въздействието върху акустичната

среда е допустимо, а спрямо съществуващото положение – с тенденция към подобрение поради намаляването на броя на източниците.

20. ***Вибрации, електромагнитни полета и други физични фактори:*** Вибрациите от ветроенергийното съоръжение, достигащи земната повърхност, са с изключително нисък интензитет поради затихването им в бетоновия фундамент и намаляват под прага на възприемане на малко разстояние от турбината. Електромагнитните полета от ветрогенератора и трансформатора са с промишлена честота 50 Hz и работно напрежение до 20 kV, с пренебрежимо ниски стойности и строго локално присъствие; значими енергийни полета могат да създадат обекти с работно напрежение над 100 kV, каквито в случая липсват. При отстояние над 900 м до жилищните сгради не се очаква вреден ефект върху населението, причинен от вибрации, електромагнитни полета или инфразвук.

21. ***Материални активи и културно наследство:*** По отношение на материалните активи ИП има положително въздействие – създават се нови дълготрайни материални активи с по-висока производителност върху вече урбанизиран терен, без въздействие върху материални активи на трети лица, с ефект върху приходите на общината от местни данъци и такси. ИП не засяга известни обекти на културното наследство; при разкриване на културно-исторически пластове при изкопните работи възложителят е длъжен да спре работа и да уведоми компетентните органи по реда на Закона за културното наследство.

22. ***Кумулативно въздействие върху акустичната среда:*** Сумарното кумулативно ниво на шума при границата на с. Нейково, при едновременна работа на новия ВГ, съществуващите и всички заявени и потенциални ветрогенератори в зона от 3 км, е до 42,6 dB(A), т.е. под граничната стойност за нощен период в жилищни зони (45 dB(A)). Не се очаква неблагоприятен ефект, свързан с дискомфорт и нарушена жизнена среда, причинен от излъчения промишлен шум при съчетание на новото съоръжение и процедираните на по-ранен етап източници на шум. По време на строителството не се очаква едновременно изграждане с други ветрогенератори в района.

23. От извършената оценка и изложените мотиви е видно, че за нито един компонент или фактор на околната среда не се прогнозира значително отрицателно въздействие; преобладаващата част от въздействията са без въздействие или незначителни, ограничени по обхват (локални), краткотрайни (строителен период) и обратими, а за климата и материалните активи въздействието е положително. Липсват предпоставки за нарушаване на нормите за качество на околната среда и за възникване на значителни неблагоприятни последици за човешкото здраве.

IV. Проведена процедура и обществен интерес към инвестиционното предложение:

1. Възложителят е уведомил РИОСВ – Варна за инвестиционното предложение (вх. № 26-00-7000/20.09.2024 г.). С писмо изх. № 26-00-7000/А1/03.10.2024 г. на РИОСВ – Варна, с копие до кмета на община Каварна и кмета на с. Нейково, уведомлението е прието като информиране по чл. 95, ал. 1 от ЗООС и чл. 4, ал. 1 от Наредбата за ОВОС и са дадени указания за процедурата по преценяване и за оценката за съвместимост. По реда на чл. 4 от Наредбата за ОВОС възложителят е информирал засегнатото население чрез обявяване на ИП на интернет страницата на дружеството.

2. В изпълнение на изискванията на чл. 6, ал. 9, т. 2 от Наредбата за ОВОС, с писмо изх. № 26-00-7000/А5/26.09.2025 г. на РИОСВ – Варна копие от искането и информацията по Приложение № 2 е предоставено на кмета на община Каварна и на кмета на с. Нейково, с указания за осигуряване на обществен достъп за най-малко 14 дни и за представяне на резултатите по образец съгласно Приложение № 7 към наредбата.

3. Съгласно писмо на кмета на община Каварна изх. № РД-27-18-/3/14.10.2025 г. (вх. № 26-00-7000/А7/14.10.2025 г.), информацията по Приложение № 2 е постъпила в общината на 26.09.2025 г. с вх. № РД-27-18-/2/; съобщение за достъпа до информацията и за изразяване на становища от заинтересованите лица е поставено на информационното табло в сградата на общината (гр. Каварна, ул. „Добротица“ № 26) и на интернет страницата ѝ, за което е съставен констативен протокол от 30.09.2025 г. от началника на отдел „Екология и

зелена система“ в община Каварна; информацията е оповестена за периода от 30.09.2025 г. до 14.10.2025 г. вкл., като в резултат на осигурения 14-дневен обществен достъп няма постъпили становища, възражения, мнения и др. от заинтересовани лица и организации.

4. С писмо изх. № 26-00-7000/А8/12.11.2025 г. на РИОСВ – Варна (с копие до кмета на община Каварна и до възложителя) от кметския наместник на с. Нейково са изискани резултатите от осигурения обществен достъп по чл. 6, ал. 10, т. 2 от Наредбата за ОВОС. Съгласно писмо от 15.10.2025 г. на кметския наместник на с. Нейково информацията по Приложение № 2 е постъпила в кметското наместничество на 26.09.2025 г., за нея е поставено съобщение на информационното табло на кметското наместничество за срок от 14 дни и в резултат на осигурения обществен достъп няма постъпили становища, мнения и възражения от заинтересовани лица и организации.

До изготвяне на настоящото решение в РИОСВ – Варна няма данни за устно изразени и/или постъпили мотивирани писмени възражения срещу реализацията на ИП.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 6 от *Наредбата за ОВОС*, при изпълнение на следните условия:

Фаза инвестиционно проектиране:

1. Устройствените планове (при необходимост от изменение) и инвестиционните проекти, касаещи обновяването на ветроенергийната станция и техническата инфраструктура, преди внасянето им за одобряване по реда на Закона за устройство на територията, да се съгласуват с РИОСВ – Варна и РЗИ – Добрич, по компетентност, за спазване на условията и съотносимостта им към настоящото решение.

2. Конкретният модел ветрогенератор да бъде в рамките на максималните параметри, предмет на настоящото решение (мощност до 8 MW, диаметър на ротора до 172 м, височина на кулата до 175 м, обща височина до 264 м). В случай че избраният модел е с по-високо ниво на звукова мощност от моделирания в информацията по Приложение № 2, към инвестиционния проект да се представи актуализирано акустично моделиране, доказващо спазването на граничните стойности по Наредба № 6/2006 г. при с. Нейково, самостоятелно и кумулативно.

3. Условията за фундиране и експлоатационното осигуряване на ветрогенератора да се изяснят с конкретни инженерно-геоложки проучвания за доказване на носимоспособността на льосовата основа и функционалната пригодност на терена. Фундаментът да бъде изцяло в границите на ПИ 51408.22.67.

4. Да се определят площадки за временно съхраняване на отделения хумусен пласт, изкопаните земни маси и строителните материали в границите на ПИ 51408.22.67 и ПИ 51408.22.71, извън границите на ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“ и полезащитните горски пояси.

5. Евентуалното разширяване на съществуващия вътрешен път за достъп (от 2.5 дка до 3.1 дка) да се проектира в рамките на съществуващото трасе, без засягане на полезащитни горски пояси, естествена растителност и площи в границите на ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“. При необходимост от усвояване на площи извън ПИ 51408.22.67, ПИ 51408.22.71 и трасето на съществуващия път, вкл. за временни площадки, възложителят да уведоми РИОСВ – Варна по реда на чл. 93, ал. 7 от ЗООС.

6. Да се разработи План за управление на строителните отпадъци (ПУСО) в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, като се заложат мерки за разделно събиране, съхраняване и предаване на всички генерирани отпадъци при демонтажа, строителството, експлоатацията и извеждането от експлоатация.

7. Да се разработи проект за рекултивация съгласно изискванията на Наредба № 26/1996 г., обхващащ ПИ 51408.22.71 след премахване на ветрогенератора и фундамента, временно ползваните площадки и трасетата на подземната техническа инфраструктура.

8. Светлинната маркировка на ветрогенератора, изисквана съгласно правилата за авиационна безопасност, да се изпълни, доколкото е допустимо от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, с проблясващи (прекъсващи) светлини с минимално допустимия интензитет, без постоянно осветяване на кулата и площадката през нощта, с цел недопускане привличането на мигриращи птици и прилепи.

Преди започване на строителството:

9. Най-късно до 3 дни преди откриване на строителната площадка, свързана с реализацията на ИП (вкл. демонтажа на съществуващите ВГ), писмено да се уведоми РИОСВ – Варна.

10. Да се проведе инструктаж на участниците в строителните дейности и на водачите на превозни средства и механизация относно мерките за опазване на околната среда, вкл. забраната за навлизане и движение в границите на ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“ и в полезащитните пояси.

По време на демонтажа и строителството:

11. Дейностите по строителство и използването на тежка механизация да се планират извън периода 15 март – 15 юни, с цел ограничаване на безпокойството на птиците през размножителния период.

12. При реализацията на ИП да не се допуска увреждане или унищожаване на естествена растителност в границите на защитена зона BG0000130 „Крайморска Добруджа“.

13. При реализацията на ИП да не се допуска увреждане или премахване на храстова растителност и друга растителност в полезащитни горски пояси и по протежение на пътищата, използвани за транспортен достъп до обекта.

14. Изкопните земни маси и хумусният пласт да се извозват и съхраняват на определените за това места, които следва да са извън границите на защитена зона BG0000130 „Крайморска Добруджа“.

15. Транспортният достъп до площадката по време на демонтажа, строителството и експлоатацията да се осъществява единствено по коригираното трасе съгласно фиг. 3.1 от допълнителната информация (вх. № 26-00-7000/A10/09.01.2026 г.) – изцяло по съществуващи селскостопански общински пътища, извън границите на ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“, като евентуални временни разширения и площадки за маневриране не се допускат в границите на зоната и в полезащитните горски пояси.

16. Строително-монтажните работи да се извършват само в светлата част на денонощието; да се изпълняват мерки за ограничаване на прахоотделянето, в т.ч. оросяване на строителната площадка и пътищата за достъп при сухо време и ограничаване на товаро-разтоварните дейности на открито при силни ветрове.

17. Отделеният хумусен пласт да се съхранява разделно от останалите земни маси на определената за целта площадка и да се използва за възстановяване на нарушените терени.

18. Строителните отпадъци да се третират съгласно одобрения ПУСО: отпадъчният стоманобетон от съществуващите фундаменти да се раздробява и разделя при източника – желязото да се предава за рециклиране, а бетоновите фракции и излишните земни маси – приоритетно за оползотворяване; влагането на строителни отпадъци в обратни насипи да се извършва само при спазване на изискванията на инвестиционния проект и от лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за съответната дейност по оползотворяване. Да не се допуска нерегламентирано изхвърляне, изгаряне и смесване на отпадъците, вкл. изхвърлянето им в съдовете за битови отпадъци.

19. Да се изпълняват предвидените от възложителя в т. 11 на раздел IV от информацията по Приложение № 2 мерки за опазване на жизнената среда и здравето на хората и работещите, доколкото не противоречат на условията в настоящото решение.

20. Зареждането с горива и ремонтът на строителната и транспортната техника да се извършват извън площадката, в специализирани бази; на обекта да не се съхраняват горива

и масла; при аварийни разливи замърсеният почвен слой незабавно да се отстранява и предава като опасен отпадък на лица с документ по чл. 35 от ЗУО.

21. Скоростта на превозните средства по пътищата за достъп да се ограничи до 50 км/ч с цел недопускане на прегазване на бавноподвижни животни (вкл. шипобедрена костенурка).

22. След приключване на строителните и монтажните работи да се извърши рекултивация на ПИ 51408.22.71 и на нарушените и временно ползваните терени въз основа на одобрения проект за рекултивация.

Преди въвеждане в експлоатация:

23. С цел предотвратяване и намаляване на потенциалните неблагоприятни последствия за птиците и прилепите:

- ветрогенераторът, предмет на настоящото ИП, да се присъедини към предвидената система за последващ мониторинг на орнитофауната и прилепите за ветроенергиен парк (ВЕП) от 15 ветрогенератора на същия възложител, за който е издадено Решение по ОВОС № ВА-2-3/2024 г. на директора на РИОСВ – Варна. В обхвата на мониторинга да бъдат включени: проследяване на риска от сблъсък, проверки за наличие на загинали птици и прилепи, както и механизъм за ранно установяване и реакция при рискови ситуации, съобразени с местоположението и техническите характеристики на обновеното съоръжение и с потенциалния кумулативен риск от въздействието на съоръженията в района;

- да се изготви план за последващ мониторинг на орнитофауната и прилепите в района на ИП, съобразен с горното условие за присъединяване на ВГ към системата за последващ мониторинг на ВЕП, включващ проследяване на риска от сблъсък, проверки за загинали екземпляри и система за ранно оповестяване/реакция при рискови ситуации, както и своевременно уведомяване на РИОСВ – Варна при установени загинали птици или прилепи;

- планът да се представи за съгласуване с РИОСВ – Варна преди въвеждане на съоръжението в експлоатация.

24. По време на 72-часовите изпитвания да се извършат измервания на нивата на излъчвания в околната среда промишлен шум по регулационните граници на с. Нейково и в най-близката жилищна сграда, с цел доказване на съответствие с граничните стойности на показателите за шум. Докладът с резултатите да се представи в РИОСВ – Варна и РЗИ – Добрич. При неспазване на граничните стойности да се изпълнят допълнителни мерки за намаляване на шума и да се извършат повторни измервания, като резултатите се представят в същите институции.

25. Преди въвеждане на ветрогенератора в експлоатация да се представят в РЗИ – Добрич протоколи, удостоверяващи, че стойностите на измерените нива на шум, вибрации и електромагнитни лъчения по регулационните граници на най-близките населени места и до обектите, подлежащи на здравна защита – жилищни сгради и др., са в съответствие със здравните норми за жилищни територии на населените места.

По време на експлоатацията:

26. Мониторингът на орнитофауната и прилепите по отношение на настоящото ИП да започне не по-късно от един месец след въвеждането на обновеното съоръжение в експлоатация и да се провежда като част от общата система за мониторинг на съседния ВЕП, съгласно съгласувания план. Резултатите от мониторинга, включително данните относно настоящото съоръжение, да се предоставят на РИОСВ – Варна в съответствие с предвидените в плана срокове и ред.

27. При установяване на повишен риск от сблъсък на птици или прилепи с обновеното съоръжение, включително в дни с интензивна миграция, определени въз основа на мониторинга, и особено в установените с проучването от 2018 г. периоди на пиков прелет на реещи птици (17 – 28 март и 15 – 18 септември, а за грабливите птици – втората половина на есенния миграционен сезон), с възможност за последващото им прецизиране, да се прилага предвиденият в съгласувания план механизъм за реакция, включително временно

спиране на турбината при необходимост до отминаване на риска. При установяване на загинали птици или прилепи в района на съоръжението възложителят своевременно да уведомява РИОСВ – Варна и да предприема действията, предвидени в плана за мониторинг.

28. Да не се допускат вредности (шум, вибрации, електромагнитни полета) в прилежащата зона над допустимите здравни норми, при спазване на изискванията на Наредба № 6/2006 г. за показателите за шум в околната среда и на Закона за защита от шума в околната среда. При постъпили сигнали от населението на с. Нейково за дискомфорт от засенчване и/или отблясъци да се приложат мерки за ограничаването им, вкл. чрез програмиране на системата за управление на ветрогенератора.

29. Подмяната на масла, охлаждащи течности, основни компоненти и оборудване да се осъществява от специализирани фирми, притежаващи необходимите документи по ЗУО, които поемат ангажимента за доставка, подмяна и транспортиране на отпадъците; генерираните опасни отпадъци да не се съхраняват на площадката.

30. Да се спазват забраните и ограниченията за дейности, които могат да доведат до пряко или непряко отвеждане на опасни и вредни вещества в подземните води, съгласно Наредба № 3/2000 г. и заповедите за учредяване на СОЗ.

31. Да не се третира растителността около ветрогенератора и по площадката с химически препарати (хербициди, инсектициди).

32. При окончателното извеждане от експлоатация на съоръжението да се извърши демонтаж, третиране на образуваните отпадъци съгласно ЗУО и рекултивация на терена.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

На основание чл. 93, ал. 7 от ЗООС при промяна на възложителя, на параметрите на инвестиционното предложение или на някое от обстоятелствата, при които е било издадено решението за преценяване на необходимостта от ОВОС, възложителят или новият възложител уведомява своевременно компетентния орган по околна среда.

На основание чл. 93, ал. 8 от ЗООС решението губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение, което се установява с проверка на контролните органи по околната среда.

Решението може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс чрез директора на РИОСВ – Варна, пред министъра на околната среда и водите и Административен съд – Варна, в 14-дневен срок от съобщаването му.

23.10.2026 г.

X

Румен Костадинов
Директор на РИОСВ - Варна
Signed by: RUMEN NEDELCHEV KOSTADINOV